

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag

22 maart 2004

Ons kenmerk

FEZ/BTA/2004/11186

Onderwerp

Verantwoording 2002

Bijlage(n)

rapport ATB en overzicht correcte cijfers

In oktober 2003 heb ik u geïnformeerd over een onjuistheid in de toelichting bij de jaarrekening 2002 van OCW.

Het betreft hier een onderdeel van de toelichting bij beleidsartikel 11 (studiefinanciering). In deze toelichting (pagina 310) worden de totale uitgaven uitgesplitst naar relevante uitgaven en niet-relevante uitgaven. Een deel van de uitgaven, ongeveer € 46 mln, is ten onrechte als niet-relevant verantwoord; dit deel had als relevante uitgaven moeten worden verantwoord.

De bovenstaande onjuistheid is het gevolg van een fout in de administratie bij de IB-Groep.

Na constatering van deze fout heb ik samen met de hoofddirecteur van de IB-Groep de Directie Audit en Toezichtbeleid van het Ministerie van Financiën verzocht de achtergronden van deze administratieve fout te onderzoeken.

Hierbij wil ik u informeren over de resultaten van dit onderzoek. In de bijlagen bij deze brief vindt u het rapport alsmede de correcte weergave van de cijfers.

Het onderzoek van de directie Audit en Toezichtbeleid van het Ministerie van Financiën

De directie Audit en Toezichtbeleid (ATB) beschrijft hoe de fout is ontstaan (hoofdstuk 4 van het onderzoeksrapport). De onderzoekers concluderen dat er sprake is van een incidentele fout, die is ontstaan ten tijde van het opstellen van de verantwoording 2002, direct na afloop van het jaar 2002. Deze verantwoording moest handmatig worden opgesteld omdat de benodigde geautomatiseerde journaliserings-systemen nog in revisie waren. Bij deze handmatige opstelling is een boeking die zou moeten leiden tot een verschuiving van niet-relevante uitgaven naar relevante uitgaven over het hoofd gezien. De onderzoekers concluderen voorts dat de fout geen invloed heeft gehad op de (extra-comptabele-)vorderingenadministratie en ook geen invloed heeft gehad op de andere onderdelen van de programma-kosten-administratie van de IB-Groep.

De directie ATB beschrijft in het onderzoeksrapport de oorzaken van het probleem (hoofdstuk 5). Er is sprake van een reeks van met elkaar samenhangende factoren. Beschreven worden het spanningsveld tussen beleidsontwikkeling en de praktische uitvoerbaarheid (in dit geval het onderscheid tussen relevante en niet-relevante uitgaven), de complexiteit van het geautomatiseerde systeem waarmee de wetgeving wordt uitgevoerd, de kwetsbaarheid van de IB-Groep waar het gaat om financiële kennis, en een aantal administratief-organisatorische factoren die niet voldoende geregeld waren. De maatregelen die door de IB-Groep naar aanleiding van het probleem zijn genomen (hoofdstuk 6) achten

de onderzoekers adequaat en zijn een goede aanzet voor een beter financieel beheer: de kans dat eenzelfde fout zich in de toekomst weer voor zal doen wordt klein geacht.

Tenslotte beveelt de directie ATB aan om de aandacht voor het financieel beheer vast te houden door de maatregelen structureel in de organisatie in te bedden en te investeren in financiële kennis, om het geautomatiseerde systeem waaruit de verantwoordingsinformatie voortkomt te vereenvoudigen, en om, binnen de politieke randvoorwaarden, de wet- en regelgeving door te lichten en waar mogelijk te vereenvoudigen.

Het rapport wordt door mij en door de hoofddirecteur van de IB-Groep onderschreven. De genoemde aanbevelingen nemen wij over.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

(Maria J.A. van der Hoeven)